

Trollhättans Stad

AVFALLSPLAN - AKTIVITETSDEL 2013-2020

Uppdaterad april 2015 och

antagen av KS 2015-05-13

Antagen av Kommunfullmäktige 25 mars 2013

1. Inledning

Aktivitsdelen är en idékatalog med förslag på enhetsmål och aktiviteter för avfalls- hanteringens mål. Aktivitsdelen ska vara ett aktivt dokument som utvärderas, uppdateras och antas på nytt vart 4:e år, inför varje ny MRP period. Aktivitsdelen samplaneras med Trollhättans Stads övriga miljöarbete och ÖP. Planering av miljöarbetet (HP Miljö – handlingsplan för miljö) görs i samband med övrig verksamhetsplanering och budget.

I aktivitsdelen redovisas mål och aktiviteter miljömålsvis. Tabellstrukturen följer den gemensamma tillämpningen av målkedjan i Trollhättans Stad som utgår från de av kommunfullmäktige fastställda uppdragen.

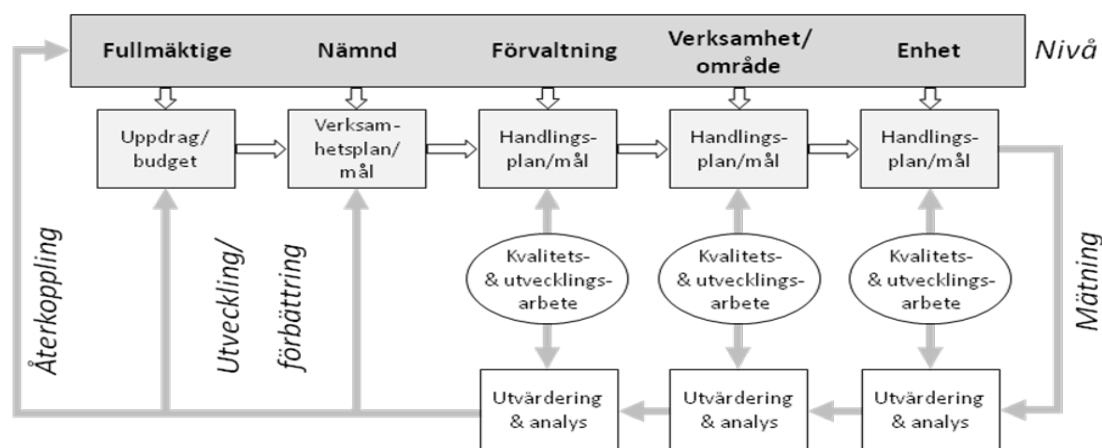
Visionen

Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden

Trollhättans Stads ledningssystem

Ledningssystem

Trollhättans Stads ledningssystem omfattar målstyrning, kvalitetsledning, miljöledning och uppföljning. Syftet är att tillgodose behovet av en heltäckande, sammanhållen process för styrning, planering och uppföljning av verksamhet och ekonomi.

Målstyrning

Målstyrningen har sin utgångspunkt i den övergripande visionen. Den löper vidare som en röd tråd genom grundläggande värderingar, den politiska programförklaringen och styrande policys till fullmäktiges uppdrag till nämnderna. Nämnderna bryter ned och konkretiserar uppdragen till verksamhetsmål som verksamheterna sedan verkställer utifrån framtagna handlingsplaner och aktiviteter.

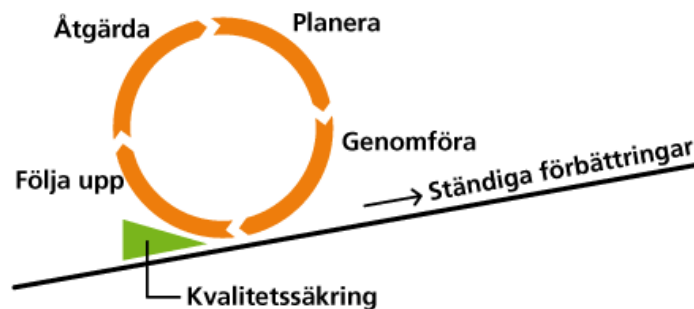
Kvalitetsarbete

För att få veta hur väl kommunen lyckas med måluppfyllelsen, så följs de upp genom indikatorer. Det görs också kompletterande mätningar utifrån ett medborgarperspektiv. Resultaten analyseras och redovisas för verksamheten, politikerna och medborgarna. Vid avvikelser kan analysen utmytna i åtgärder eller omprioriteringar.

Kvalitetsarbetet är integrerat i ledningssystemet och har en tydlig koppling till målstyrningen. Fokus ligger på verksamheternas resultat och medborgarnytta. Resultaten följs upp genom mätningar av kundnöjdhet, kvalitet och effektivitet.

Jämförelse med andra kommuner sker genom deltagande i projektet Kommunens Kvalitet i Korhet (KKiK), Medborgarundersökningar samt egna analyser genom Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada).

Verksamheterna kan själva välja bland olika metoder för sitt kvalitets- och utvecklingsarbete, t.ex. SIQ, ISO, värdeflödesanalyser eller annat som man anser ändamålsenligt. Kvalitetsarbetet sker systematiskt enligt principen "ständiga förbättringar".

Mål för avfallshanteringen i Trollhättans Stad

De övergripande målen i avfallsplanen utgår från år 2010 med 2020 som målar.

Avfallstrappan och Nationella miljömål

EU har beslutat om en så kallad avfallshierarki, eller avfallstrappa, som även styr hur avfallet tas omhand i Sverige.

Miljöpåverkan från avfallshanteringen berör många av de Nationella miljömålen.

1. Begränsad klimatpåverkan, 4. Giftfri miljö och 15. God bebyggd miljö är direkt berörda. I aktivitetslistan så hänvisas i vissa fall till dessa miljömål.

1. Minska avfallsmängden

I första hand bör vi se till att det *skapas så lite avfall som möjligt*. Det är det bästa sättet att minska användningen av jordens resurser och påverkan på miljön. Särkilt viktigt är att minimera mängden farligt avfall.

Mål	Miljö-mål	Aktiviteter	Tid	Ansvar
Avfallsets farlighet per capita ska minska och hanteras säkert.	4	Öka kunskapen om miljögifter genom information och bra insamlingssystem.	Löpande	TEAB
	1	Minskning av avfallsmängd samt att beakta inköpets uppkomst av avfall och farlighet, finnas med i Trollhättans Stads upphandlingar.	Löpande	KS och övr. nämnder
	1,4,15	Forskning inom området för att påverka konsumtionsmönstret och uppkomsten av avfall i Trollhättan	2015	Högskolan Väst
	1,4,15	Arrangera seminarier i samverkan med näringslivskontoret med fokus på att minska avfallet.	2015	KS, TEAB
Allt farligt avfall samt allt elektriskt och elektroniskt avfall ska samlas in	1	Information. Bra insamlingssystem. Samlaren, Plockanalyser. Totalt ska mängden farligt avfall minska i hushållsavfallet.	Löpande	TEAB

	1	Kampanj för farligt avfall ska genomföras genom fastighetsnära hämtning två gånger per år.	Löpande	TEAB
	1,4,15	Samtliga anställda på kommunens förvaltningar och bolag ska utbildas i avfallshandling.	50 % 2015 och 100 % 2020.	Nämnder och bolag
	1,4,15	Elever i Trollhättans kommun ska erbjudas lektionstillfällen om avfall.	Löpande	TEAB
	1,4,15	Utbildning i avfallshandling bör erbjudas politiker med uppdrag i kommunfullmäktige.	Löpande	KS, TEAB
	1	Hantering av farligt avfall i verksamheter ska följas upp vid tillsyn enligt miljöbalken.	Löpande	MN
Alla uttjänta fordon ska lämnas till auktoriserade bilskrotare och sanering och demontering av uttjänta fordon ska förbättras.	1,4,15	Följa upp att samtliga auktoriserade bilskrotare i kommunen lämnar in en återvinningsrapport varje år.	Löpande	MN

	1,4,15	Fortsätta att bedriva tillsyn över bilskrotarnas demontering. Informera Länsstyrelsen i de fall man anser att auktorisationen ska återkallas.	Löpande	MN
	1,4,15	Då illegala bilskrotor upptäcks ska åtalsanmälan göras.		BTN, MN
Nedskräpningen utomhus på platser som allmänheten har tillträde till ska minska.	1,15			BTN
	15	Arbeta för att ta fram ett förebyggande informationsmaterial om nedskräpning som riktar sig till vuxna, ungdomar och barn men även till fastighetsägare och näringsliv.	Löpande	BTN, KS
	15	Informera och synliggöra arbetet med ett Rent och Snyggt Trollhättan (ett Rent och inbjudande Trollhättan) bl.a genom att informera på hemsidan.	Löpande	BTN, KS
	15	Synliggöra resultatet av renhållnings- och parkarbetet.	Löpande genom media mm.	BTN

		Minska frekvenser av markstädning utanför papperskorgar.	2015	BTN
	15	Återkoppling mellan beställare och utförare kontinuerligt för att se till att det finns papperskorgar på rätt plats.	Löpande	BTN
	4,15	Fortsatt bedriva tillsyn med avseende på nedskräpning.	Löpande	MN
	15	Se till att det finns mobila större behållare som kan placeras ut vid särskilda platser eller perioder.	Löpande	BTN
	15	Synliggöra arbetsinsatserna och informationen avseende nedskräpning vid olika arrangemang när inte tillståndsansökan finns bl.a. skolavslutningar, cruising.	Löpande	BTN
	15	Samverka med fastighetsägare bl.a. AB Eidar Trollhättans bostadsbolag.	Löpande	BTN, TEAB
	15	Skriva renhållningsavtal med fastighetsägare.	Löpande	BTN
	15	Samverka med City Trollhättan föreningar och organisationer genom olika kampanjer.	Löpande	BTN, KS

	15	Samverka med näringslivet bl.a. köpcentrum Överby) om bra insamlingssystem.	Löpande	BTN, TEAB, KS
	15	Samverka med Polisen som bl.a. kan beivra överträdelser.	Löpande	BTN
	15	Skriva avtal gällande Skolskog med skolor och förskolor specifikt om fokusområdet nedskräpning.	Löpande	UN, BTN, KS
	15	Vid detaljplanearbete och i samband med bygglov ska förutsättningar skapas för en långsiktigt hållbart avfallshantering inom bostads- industri fritidsområden m.fl.	Löpande	BTN
	1,15	Varje kommunal nämnd bär ett särskilt informationsansvar beträffande avfallshantering inom sina respektive områden.	Löpande	Samtliga nämnder
Mängden mat som kasseras inom kommunens verksamheter ska minska med 25 % per serverad portion.	1	Ta fram underlag/statistik över matavfallet samt informationsmaterial.	10 % 2015 och 25 % 2020	Samtliga nämnder
Insamlingen ska vara tilltalande, tillgänglig och säker.	1,15	Bra och säkert insamlingssystem.	Löpande	TEAB

Insamlingen ska vara estetisk tilltalande och ha god tillgänglighet och säkerhet för såväl hushållen som för utföraren samt säkerställa en separat hantering av farligt avfall. Minst 90 % av hushållen ska vara nöjda.	1,4,15	Gör det enkelt för hushållen att sortera avfall och bra information.	Enkätundersökning vart tredje år	TEAB
	15	Antal klagomål från hushållen på avfallshandlingen ska minska.	Löpande	TEAB
		Föregå med bra, säkra och estetiskt tilltalande soprum i såväl de kommunala fastigheterna som i de kommunala bolagens fastigheter.		KS, Tomt AB, AB Eidar Trollhättans bostadsbolag, KFN
	1,4,15	Insamlingssystemet ska resultera i en materialkvalitet som kan avsättas på en återvinningsmarknad.	Löpande	TEAB
	1,15	Insamling och transporter av avfall ska optimeras med avseende på miljö, arbetsmiljö, kvalitet och ekonomi.	Löpande	TEAB

	1	Gemensamma ställen för hämtning av hushållsavfall ska prioriteras vid kommunal fysisk planering och godkännande av bygglov.		BTN, TEAB
	15	Framtagning av anvisningar för utformning av avfallsutrymmen och aktiv rådgivning till fastighetsägarna.	Klart 2015	BTN, TEAB

2. Öka återanvändningen

Det avfall som faktiskt finns ska vi försöka *återanvända*, till exempel genom att skänka bort gamla saker eller lämna dem till second hand butiker.

Mål	Miljö-mål	Aktivitet	Tid	Ansvar
Återanvändningsgraden av rivningsavfall, vitvaror och sanitetsmöbler ska öka jmf med 2010.	1	Utreda möjlighet till uppbyggnad av en återanvändarmarknad för rivningsavfall.	2015	Flera aktörer behövs
	1	Arbeta för att en återanvändning av byggmaterial och vitvaror byggs upp.	2020	Flera aktörer behövs
	1	Skapa förutsättningar till uppbyggnad av en återvinningsmarknad för rivningsavfall (bygg och anläggningsarbeten), att på sikt bygga upp en återvinning av byggnadsmaterial.	2020	Flera aktörer behövs
Minst 50 % av invånarna ska uppge att de handlar begagnade varor och eller återanvänder varor.	1	Enkätundersökning. Extrafråga enkät vart tredje år.	20 % 2015 och 50 % 2020	KS

3. Öka materialåtervinningen

När återanvändning inte är möjligt ska vi *återvinna materialet*. Det gör vi idag bland annat med förpackningar och tidningar men också genom *rötning av matavfall*.

Mål	Miljö-mål	Aktivitet	Tid	Ansvar
Kvalitén i den rötbara fraktionen (matavfall) ska vara rättsorterad till minst 95 %.	1	Informationskampanj, plockanalyser.	75-80 % 2015 och 90-95 % 2020	TEAB
Minst 60 % av fosforföreningarna i avlopp ska utnyttjas som växtnäring. Minst hälften återförs till åkermark.	1	Återföring av fosfor innebär hushållning med ändliga resurser.	2020	TEAB
Inga förpackningar och returpapper ska finnas i brännbar fraktion.	1	Informationskampanj, plockanalys.	Löpande	TEAB
	1	Senast 2015 ska kommunens avfallsinformation förbättras avseende symbolspråk.	2015	KS, TEAB
	1	Information ska ges om avfallshantering vid miljökontorets tillsyner.	Löpande	MN
	1	Förutsättningar ska finnas så att allt avfall inom producentansvarsförordningen kan källsorteras och omhändertas separerat från hushållsavfallet	Löpande	BTN, FTI

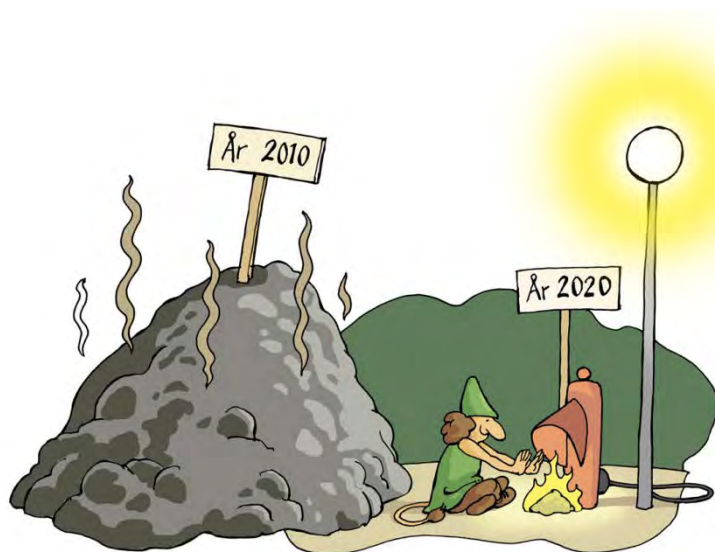
	1	Inget avfall som kan materialåtervinnas på ett för miljön och samhället positivt sätt ska förbrännas eller deponeras.	Löpande	TEAB
Matavfallet (jämförligt avfall) från restauranger, storkök och butiker ska samlas in och rötas.	1	Öka biogasproduktionen ur matavfall genom bra insamlingssystem och bra information.	Löpande	TEAB
Ta fram förslag på platser för återvinningsstationer och andra anläggningar för avfallshantering.	1,4,15	Detaljplanearbete. Utreda behovet av fler återvinningsstationer i Trollhättans kommun. Vid avsaknad av återvinningsstation i närområdet (400-500 meter) ska en station upprättas.	Löpande	BTN, TEAB, KS, FTI

4. Energiutvinning

Om avfallet inte kan materialåtervinnas ska *energin i avfallet utvinnas* genom förbränning.

Mål	Miljö-mål	Aktivitet	Tid	Ansvar
Kvaliteten i restfraktionen ska vara rättsorterad till minst 95 %.	1	Informationskampanj, plockanalyser.	75-80 % 2015 och 90-95 % 2020	TEAB
Mängden i restfraktionen ska minska per capita med 20 %.	1	Informationskampanj, plockanalyser.	10 % 2015 och 20 % 2020	TEAB

5. Deponering

Som ett sista alternativ ska deponering väljas.

Mål	Miljö-mål	Aktivitet	Tid	Ansvar
Tillse att riskbedömning och kontrollprogram upprättas för samtliga nedlagda deponier.	4		2015	KS

	4	Munkebotippen ska vara sluttäckt innan 2017.	75 % 2013, 100 % 2017	TEAB
--	---	--	--------------------------	------

Förkortningar

TN = Tekniska nämnden

BTN = Byggnads- och trafiknämnden

MN = Miljönämnden

KS = Kommunstyrelsen

UN = Utbildningsnämnden

TEAB = Trollhättan Energi AB

FTI = Förpacknings- och tidningsinsamlingen

MRP = Mål- och resursplan

ÖP = Översiktsplan

Ordlista

Avfall

Varje föremål, ämne eller substans som innehavaren gör sig av med, avser att eller är skyldig att göra sig av med (se 15 kap 1 § Miljöbalken).

Avfallshantering

Verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortförskaffande av avfall (se 15 kap 3 § Miljöbalken).

Biogas

Gas som bildas vid syrefri nedbrytning av biologiskt material huvudsakligen bestående av metan och koldioxid.

Biologisk behandling

Återvinning av humus, näring och/eller energi ur bioavfall genom aerob (syrerik) eller anaerob (syrefattig) behandling.

Brännbart avfall

Sådant avfall som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen startat.

Bygg- och rivningsavfall

Avfall som uppkommit vid nybyggnad, tillbyggnad, renovering, ombyggnad eller rivning av byggnad.

Deponi

Kontrollerat upplag för avfall som inte avses flyttas.

Deponigas

Biogas som bildas i en deponi.

Elektriskt och elektroniskt avfall

Avfall från elektriska och elektroniska produkter inklusive alla komponenter, utrustningsdelar och förbrukningsvaror som haft elektrisk eller elektronisk funktion. Omfattas av producentansvar. Inräknas även i Farligt Avfall.

Energiåtervinning

Tillvaratagande av el/värme som alstras i en anläggning för avfallsförbränning eller av gas från organiska ämnen, till exempel i en rötningsanläggning eller på en deponi.

Farligt avfall

Avfall som har en eller flera egenskaper, till exempel giftigt, cancerframkallande, explosivt eller brandfarligt.

Fastighetsnära insamling

Insamling på eller i direkt anslutning till de fastigheter där avfallet uppkommit.

Grovsopor/grovavfall

Hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande att det inte är lämpligt att samla in i kärl.

Hushållsavfall

Avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet. Med avfall som är jämförlig med hushållsavfall menas sådant avfall som uppkommer som en direkt följd av att människor ändamål eller verksamhet, uppehåller sig inom en lokal eller anläggning.

Kompostering

Biologisk hantering där biologiskt avfall bryts ner under förbrukning av syre.

Källsortering

Sortering eller separering av avfall på samma plats där avfallet uppkommit, till exempel i hushållet.

Lakvatten

Vätska som rinner genom, tränger ut ur eller innehålls av avfall under deponering, mellanlagring eller transport.

Matavfall

Livsmedelavfall från livsmedelskedjan (hushåll, restauranger, storkök, butiker och livsmedelsindustrin) som av kommersiell eller annan orsak inte gått till konsumtion.

Miljöstation

En mindre anläggning för mottagning av sorterat farligt avfall från hushållen.

Producent

Den som yrkesmässig tillverkar, för in i Sverige eller säljer en vara eller förpackning eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet frambringar avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl.

Producentansvar

Producents ansvar för vissa utpekade produkter under dess hela livscykel inklusive design, produktion och omhändertagande som avfall. Förpackningsproducenterna ansvarar för att samla in, forsla bort och återvinna produkter som omfattas av förordningen om producentansvar. Produkter som omfattas av producentansvar är till exempel förpackningar och tidningar, elektriskt och elektroniskt avfall såsom batterier och ljuskällor vitvaror, bilar etc.

Restavfall

Det kärnavfall som är kvar efter utsortering av matavfall.

Sluttäckning

Samlande term för en permanent övertäckning av en deponi bestående av flera skikt.

Sluttäckningens funktion är att förhindra vatten och syre från att tränga in i avfallet. Detta gör att långsiktigt syrefria förhållanden skapas som binder metaller hårdare till avfallet och minskar risken för utläckage. Sluttäckningen ska även förhindra långsiktigt läckage av bildad gas.

Vitvaror

Vanligen större elektriska hushållsprodukter, typ diskmaskin, tvättmaskin och kylmöbler. Någon absolut definition finns inte.

Återanvändning

Återvändning av en kasserad produkt utan föregående förädling.

Återvinning

Användning, behandling eller omhändertagande av material, näringsämnen eller energi från avfall.

Återvinningscentral

Bemannad större anläggning för mottagande av grovavfall, trädgårdsavfall, elavfall, farligt avfall etc.

Återvinningsstation

Obemannad mindre anläggning för mottagning av förpackningar och returpapper.